

AKÇAM OĞUL OLMANIN DAYANILMAZ AĞIRLIĞI...

Son günlerde, gazete manşetlerinde sıkça yer aldı Akçam kardeşler...

Önce baba Dursun Akçam, sonra Akçam soyadı taşıyan kardeşler, 12 Eylül 1980 öncesi Türkiye solunun önemli adları olarak duyulmuşlardı.

Vecihi Timuroğlu'nun "Cilavuzlu Yiğit" diye adlandırdığı, Yeni Kuşak Köy Enstitülüler arasında "Kafdağları'nın Çarıklı Çocuğu" diye anılan Dursun Akçam, çarıklı ayaklarıyla çıktığı yoksul Ölçek köyünden, devrimci öğretmen savaşımına, yazarlığa, gazeteciliğe yürümüş, 12 Mart darbesi ile tutuklanıp uzun süre Mamak cezaevinde yatmıştı. Akçamlar evinde, 1970 Mart'ında, 17 yaşında tıbbiye ikinci sınıf öğrencisi olarak ilk tutuklanma ve cezaevi kapısını açan Alper Akçam'ın adı kardeşleri kadar duyulmadı siyasal arenada. Ortanca oğul Taner Akçam, Devrimci Gençlik Dergisi sorumlu yazışleri müdürü olarak aldığı mahkûmiyetten sonra cezaevinden kaçmış, 1976 yılından itibaren yurtdışında yaşamaya başlamıştı. 12 Eylül 1980'den sonra Almanya'ya geçen Dursun Akçam'la birlikte Hamburg havasını paylaştılar. 12 Eylül'den sonra tutuklanan ve aylarca işkence gören küçük kardeş, Cahit Akçam, Mamak Askeri Cezaevi'nde çoğunluğu hücrede olmak üzere tam dokuz yıl geçirdi.

Taner Akçam, özellikle 1990 yılından sonra Ermeni sorunuyla ilgili yazıp söyledikleriyle kendine uluslararası alanda bir yer edinmiş, televizyon ekranlarının, gazete köşelerinin önemli konuklarından olmuştu. Son günlerde Taraf gazetesinde yazdığı yazılarda, kendi tarihsel gelişiminin bir parçası olan Türkiye solunu "potansiyel soykırımcı" ilan edip Sırp katil Miloseviç'e benzetince ortalık karıştı. Daha iki yıl öncesinde yaptığı basın toplantısıyla özellikle milliyetçi saldırganlığın kimi tehditleriyle karşılaşan ağbisine sahip çıkan, Taner Akçam'ı birtakım karanlık odaklara yem ettirmeyeceklerini söyleyen küçük kardeş, DEV-YOL davasının önemli sanıklarından olan Cahit Akçam, Birgün gazetesinde yazdığı yazılarla Taner'in eski düşüncesini ve genelde devrimci-sol çizgiyi, dostlarını hiçe sayan tutumuna karşı tavır aldı. Önemli gerçeklere vurgu yapan iki yazısında, çok haklı gerekçeler koyarak Taner'i eleştirdi...

Arkasından Milliyet gazetesindeki 17.10.2010 tarihli yazısıyla Can Dündar iki kardeşin görüşlerini karşılaştırmaya çalıştı. Onları "kardeşçe tartışmaya" çağırdı...

Taner ve Cahit'in ağabeyleri olarak, gazete sayfalarına yansıdığı biçimiyle, son olaylarda, Cahit Akçam'a ve bu ülkede büyük sıkıntılar çekmiş insanlara yönelik önemli haksızlıklar yapıldığı inancındayım. Kültürel ortamın hegemonist eğilimleri içinde, Akçam ailesinin geçmişi ve bugüne kadar savaştırmaya çalıştığı düşünceler yeterince anlaşılamadı. Taner'in, Taraf Gazetesi yazarlığında egemen politikaların aldatıcı "liberal yüzü" olarak işlevsellik kazanmış bugünkü çizgisi, kimi çevrelerce onun devrimci geçmişinin bir uzantısı gibi kabul gördü.

Öncelikle, Taner'in Can Dündar tarafından da "sıradışı" olarak nitelenen yorumlarının hiç de sıradışı olmadıklarını söylemek zorundayız. Emperyalist metropoller tarafından desteklenen, hatta üretilen kimi kültürel söylem ve sembollerin bizim toplum için "sıradışı", "ayrıcılık", "muhalif" bir niteliği olduğu düşüncesi, bir yanılısama ya da aldatmacadan başka bir şey değildir. Taner Akçam'a yeryüzünün birçok ünlü televizyon kanalının ve gazetesinin ekranı sonuna kadar açıktır; düşündüklerini rahatça söyleyebilmekte, her türlü iletişim olanağından yararlanabilmektedir. Birkaç ay önce Aksiyon dergisinden aramışlardı bu satırların yazarını. Taner Akçam'ın yazar ağbisiyle tanışmayı ve kendisiyle bir söyleşi yapmak istediklerini bildirmişlerdi. Yazar ağabey, tezcanlılık yaptı,

bazı konularda Taner Akçam gibi düşünmediğini söyledi. Karşı taraf telefonu kapadı ve bir daha aramadı.

Taner'in egemen Batı metropollerinde çok ilgi uyandıran Ermeni sorunuyla ilgili görüşleri, neredeyse tek yaşam söylemi olmuş, "bizim oğlan bina okur, döner döner yine okur"a dönmüştür... Yeryüzünde başka hiçbir sorun, hiçbir dört kalmamıştır sanki... Taner'in bu tek ve tekil dilli uğraş alanına, kendi deyimiyle "Ermeni Soykırımı" olayına bakarken, var olan bir eksikliği, bir yanlışlık olarak göremezsek, mahalle metaforuyla yola çıkarak Taner'in yaptığı ayırıştırma da aynı yanılısamayı sürdürmüş oluruz.

Emperyalizm çağında, halklar, milletler arasındaki hiçbir kavga, sürtüşme, emperyalizm arka planından soyutlanamaz. Kapitalizm ve emperyalizm varlığını görmezden gelen bir tarih tezi ve toplumsal çözümleme çabası, eksik değil, yanlıştır. Yalnızca İttihat Terakki'yi suçlayarak Alman Emperyalizmi'ni ve dönemin işbirlikçi burjuvalaşma girişimlerini aklayan, yalnızca Ermeni toplumunu karalayarak Rus Çarlığı'nı, İngiliz Emperyalizmi'ni görmezden gelen bir bakış açısı, yeryüzünde bugün de süren savaşların, doğal çevrenin insafsızca sömürülmesinin, yoksul halkların bombalanmasının, açlığa ve akıldan arındırılmaya sürüklenmesinin, kültürler arasına savaş tohumları atılmasının sorumlusu olan emperyalist egemen sisteme karşı söz hakkı kullanmayan, buna niyeti olmayan bir bakış açısıdır. 20. yüzyılın ilk yarısında, Alman Emperyalizmi'nin "Pan Türkizm" ya da "Turancılık" akımını kullanarak Kafkasya'ya, Orta ve Uzak Asya'ya ulaşma politikalarının yerini, bugün, ABD Emperyalizmi'nin "İlımlı İslâm"ı almıştır. Fethullah Gülen okulları ve siyasal cemaat yapılanmalarının arkasındaki gücün kim olduğunu, yalnızca o politikalara oy veren masum Anadolu Müslümanlığı görememektedir...

20. yüzyıl başında, İttihat Terakki'nin seksenin üzerinde şirket kurarak demiryolları boyunca Alman emperyalizmine hizmet ile İngiliz-Fransız Emperyalizmi işbirlikçisi, Ege ve Marmara'da yerleşik Levanten burjuvazinin yerini alma girişimi, kısacası, "burjuva" niyetleri ve sonuçları, İttihat Terakki'nin önemli adları tarafından da birçok kez de dile getirilmiştir.

İttihat Terakki ileri gelenlerinden Kara Kemal'in Osman Nuri'nin Mecelle-i Umur-u Belediye'sinde yayınlanan (s 869), 1908 tarihli makalesinde, İttihat Terakki'nin memlekette bir burjuva sınıfı yaratarak varlığını sürdürebileceğini vurgulaması, Tekin Alp'in on yıl sonra 1918 tarihinde, Yeni Mecmua'da yayınlanmış 'Milli iktisat' ve 'milli burjuvazi' siyasalarının ilk on yılının sonunda" yazısı, bu konuda çok önemli ipuçları verir. (Taha Parla, Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm, s 197-198).

Tekin Alp'in makalesi, dönemin halkçı yanları ağır basan Türkçüleri'nin kapitalizm karşısındaki duruşlarını ve sonuçta ortaya çıkmış duruma ilişkin yorumlarını ironik bir acıyla yansıtmaktadır. "Muharebeden (I. Dünya Savaşı -bizim notumuz-) evvel memleketimiz, Avrupa memleketlerine nisbetle fakir, kuvve-i istihsaliyyesi pek mahdut, terakki istitadi adeta mevokut idi. Böyle olmakla beraber orta halli adamlar nisbeten refahı hâl içinde imrâr-ı hayat edebilirlerdi. Dimağî veya kolları işleyen her fert nasılsa kendine meâr-ı maişet bulabilirdi. Avrupa'da icra-i tahribat eden kapitalizm usul-ü iktisadîsi bizde henüz ahz-ı mevki' edememişti. Binlerce, yüzbinlerce efrâd-ı beşerin bir iki sermayedarın tahakkümü altında bulunduğunu görmüyorduk. Halbuki bugünkü millî iktisatla orta halli adamlar için geçinmek imkânı kalmamış, halk tabakaları hemen kâmilan fakr-u zarurete mahkum olmuştur. Milli iktisadımızı vücuda getiren amiller umumî serveti arttırmak suretiyle bütün efrâd-ı milleti mes'ut ve bahtiyar etmeye çalışacak yerde umumi servetin zararına olarak bazı fertleri lüzumundan fazla zengin etmiştir. Orta halli adamların senelerden beri dıştan tırnaktan arttırarak beş on kuruşluk sermayeler yavaş yavaş talihin, tesadüfün, yolsuz bir takım ahvâlîn meydana çıkardığı bir takım adamların ceplerine akıp gitmiş ve bu suretle harb zenginleri namıyla maruf bir sınıf-ı gayr-ı mümtaz vücuda gelmiştir." (Tekin Alp, "'Milli iktisat' ve 'milli burjuvazi' siyasalarının ilk

on yılının sonunda". Yeni Mecmua, 1918, sayı 59, s 133-134, aktaran T. Parla, "Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm", s, 197-198)

Taner Akçam'ın, Taraf gazetesinde, zamanında kendisinin de içinde bulunduğu Türkiye solunu "İttihat Terakki" politikalarının bir sürdürümü olarak görmesi, kendi kıvırtmalarına giydirilmiş bir kılıftan öte anlam taşımamaktadır. Türkiye solu, yıllarca işkence görmüş, olmadık saldırılara uğramış sosyalistler de, Taner'in taze dostları, "yeşil sermaye"miz gibi şirketler kurup emperyalizme kültürel sözcülük, politika avadanlığı yapmıştır sanki... Taner önce dönüp aynaya, yanında yer aldığı kişilere baksın!

Diğer yandan, 20. yüzyıl başında Osmanlı topraklarında başlamış çeşitli uluslaşma süreçleri içinde Ermeni burjuvazisinin, Rus Çarlığı ve Fransız-İngiliz Emperyalizmi dirsek teması ile başlattığı Anadolu topraklarında bir Ermeni devleti kurma girişimi de hesaba katılırsa, sonuçta ortaya çıkan ve Taner'in "Ermeni Soykırımı" olarak adlandırdığı acı olayların ekonomik-politik arka yapısı iyice aydınlanmış olacaktır.

Taner ve benzeri "liberal" aydınlar, o günlerde Osmanlı topraklarında yaşayan halklar-milletler içinde yalnızca Türklere ayrı bir ulus olma hakkı tanımamakta, ya da Sevr'de uygulanmaya çalışıldığı gibi, Ankara ve çevresindeki küçük bir toprak parçasını "hak" görmektedirler.

Taner'in Taraf gazetesindeki yazısında yer alan mahalle ayrıştırması da özgün bir söylem değildir. 12 Eylül 1980 miladından itibaren ABD'nin Türkiye kültür politikalarının üzerine oturduğu, Orhan Pamuk'un önce Kar adlı romanında, sonra İstanbul/Şehir ve Hatıralar yapıtında somutlaşan, "seçkin-laik-darbeci" kesimle "inançlı-mazlum-mağdur halk" arasındaki ikilem üzerinden geliştirilmiş, Deniz Feneri olayında kime hizmet etmekte olduğu en açık biçimde sergilenmiş, halkın ABD emperyalizmi güdümlü "yeşil sermaye" boyalı Finans Oligarşisi'nin ekonomik-politik arabasına bağlanmasıyla sonuçlanmış bir kültürel girişimin bugüne uyarlanmasıdır.

Son yılların bu müthiş "darbecilik" kavramının kültürümüze girişi de, Erich Jan Zürcher, Ettiene Copeaux gibi Batılı Şarkiyatçı düşünürler aracılığı ile olmuştur. "Liberal" aydınlarımızın oradan kaptıkları kavram, ABD emperyalizminin "İlimli İslâmci" politikaları içinde kültürel ve siyasal bir koçbaşı gibi kullanılmaya başlanmıştır (Bu konudaki ayrıntılı bir çözümleme çabası, **ANADOLU RÖNESANSI ESAS DURUŞTA** –Alper Akçam- adlı yapıtta bulunabilir).

Cahit ve Taner Akçam kardeşler arasındaki ikilem ve tartışmalar içinde, Cahit Akçam'ın çizgisinin çalışan halk yığınlarının çıkarları, siyasal özgürlükler bağlamında var olan sisteme muhalif, Taner Akçam'ın çizgisinin ise yeni iktidar politikalarında yelpazenin bir parçası olarak değerlendirilmesi çok daha doğru bir bakış açısı olarak görülmelidir. Taner Akçam, ABD emperyalizminin kültürel yayılma ve kitleleri dümen suyuna almada kullandığı inançlar-cemaatler sisteminin sözde liberal bir parçası olarak işlev görmektedir.

Bu konuda eklenebilecek bir nokta da kendisini bu topraklara sığınmış "ürkek bir güvercin" olarak gören Hrant Dirk'in alçakça katledilmesi sonrasında da Türkiye solu ve sosyalistlerinin gösterdiği önemli duyarlılık ve yoldaşça tavır olabilir. Şimdi yanıtlasın Taner, Hrant'ın ölümü karşısında, yeni mahallesinin sözcüleri hangi insanca yaklaşımı gösterebildiler? Referandumda heyecanlı "Evetçilik"le destek verdiği iktidarının Avrupa kurumlarına gönderdiği savunmadan da haberi yok mudur?

Bugüne kadar bir ağabey olarak, Taner'in de sözcülüğünü yaptığı emperyalist ülke parlamentolarında oylaması yapılan "Ermeni soykırımı" tezlerine karşı "*soykırımcılar soykırım yasası oylayamaz*" biçiminde özetleyebileceğim bir karşı çıkışın olmasına karşın, susmayı yeğlemiştım.

Bugün, soyadını taşıdığımız ve yedi yıl önce yitirdiğimiz Dursun Akçam'ın yaşam ve anısına olan saygıyla, Dursun Akçam Kültür ve Sanat Vakfı'nın da başkanı olarak konuşmak zorundayım.

Taner Akçam, babasına, soyadına, dostlarına, yoldaşlarına ve tüm Türkiye halkına karşı, hiç de etik olmayan bir davranış biçimini seçmiş, bulunduğu mahalleyi değiştirerek hem ABD'deki yaşam çizgisiyle, hem Türkiye üzerine söyledikleriyle, iktidar tarafına, diğer mahalleye geçmiştir.

Olayın özeti budur.

Kendisine, yeni mahallesinin ve yerinin, kendi kullanmasını beklediğimiz yeni diliyle, "hayırlara vesile olmasını" diliyoruz.

alperakcam@gmail.com

0532 7650723